

Asia: VN/14657/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomi-Seura ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että kotihoidon tuen maksamisen edellytykseksi säädettäisiin kolmen vuoden asumisaikavaatimus perheen molemmille vanhemmille. Yhden vanhemman perheissä asumisaikavaatimus koskisi lapsen kanssa asuvaa vanhempaa. Vaatimusta sovellettaisiin myös lapsen kanssa asuvaan muuhun huoltajaan sekä vanhemman tai muun huoltajan avio- tai avopuolisoon. Näin ollen kotihoidon tukea ei pääsääntöisesti maksettaisi, jos joku lapsen perheeseen kuuluva vanhempi, muu huoltaja tai puoliso on asunut Suomessa alle kolme vuotta täytettyään 16 vuotta. Muutosta sovellettaisiin tilanteisiin, joissa muutto Suomeen tapahtuu lain voimaantulon jälkeen. Voimassa oleviin tukiin muutoksella ei olisi vaikutusta. Esityksen tavoitteena on edistää hiljattain maahan muuttaneiden pienten lasten vanhempien nykyistä nopeampaa kotoutumista sekä lasten integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja kotimaisten kielten oppimista. Tavoitteena on lisätä varhaiskasvatukseen osallistumista ja ohjata vanhempia kotoutumispalvelujen piiriin.

Suomi-Seuran pitää esityksen maahanmuuttajien kotoutumiseen, kotimaisten kielten oppimiseen ja työllistymisen nopeutumiseen liittyviä tavoitteita kannatettavina, mutta ei katso kolmen vuoden asumisaikavaatimuksen olevan keino saavuttaa nämä tavoitteet. Kotihoidon tuki on perinteisesti ollut universaali, lapsiperheiden yhdenvertaisuutta edistävä. Esitetty muutos rajaa tuen saantia maassaoloajan perusteella, mikä asettaa perheet eriarvoiseen asemaan. Tämä tarkoittaisi merkittävää muutosta nykyisiin perhepolitiikan linjauksiin.

Suomi-Seura korostaa, ettei Suomen kansalaisia tule kohdella eri tavoin asumishistorian tai puolison kansalaisuuden perusteella. Suomen väestökehityksen näkökulmasta monikulttuuriset perheet tulisi pikemmin nähdä voimavarana. Hallituksen esitys voi heikentää ulkosuomalaisten perheiden halukkuutta palata Suomeen, mikä on ristiriidassa sekä pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman, että Suomen ulkosuomalaisstrategian tavoitteiden kanssa. Paluumuuttajaperheet ovat jo nykyisin epäedullisessa asemassa, sillä ne eivät välittömästi täytä kaikkia tuloihin sidottujen etuuksien edellytyksiä. Nyt esitettävä muutos heikentäisi heidän asemaansa entisestään.

Edellä esitetyin perustein Suomi-Seura katsoo, että esitetty asumisaikavaatimus heikentäisi lapsiperheiden yhdenvertaisuutta, vaikeuttaisi ulkosuomalaisten paluuta Suomeen sekä olisi ristiriidassa Suomen hallitusohjelmavoitteiden kanssa. Suomi-Seura korostaa tarvetta kartoittaa sellaisia ratkaisuja, jotka tukevat perheiden valinnanvapautta, yhdenvertaisuutta ja yhteiskuntaan kiinnittymistä ilman asumisaikaan liittyviä rajoituksia.

Strandberg Tina
Suomi-Seura ry